

HÜSEYN CAVID

QIRĞIZ dilində

Azərbaycan ədəbiyyatının əfsanəvi klassiki, böyük humanist şair, romantik dramaturq və müdrik filosof Hüseyn Cavidin irihöcmli əsərlər toplusu ilk dəfə Qırğız dilində nəşr olunub.

Qırğız Respublikasının kütləvi informasiya vasitələrində kitabın çap olunması böyük əks-səda doğurub və "NEXT TV", "ELTR" televiziya kanallarında, on populyar "Veçerniy Bışkek", "Slovo Kırgızıstanına" ("Qırğızıstanın Sözü"), "Barometr" qəzetlərində, "Kabar" Milli İnformasiya Agentliyində, "01.kg", "Today.kg", "Ak-media.kg" informasiya portallarında və digər KİV-də kitab barəsində geniş məlumat verilmişdir.

Əksər rus və Qırğızdilli nəşrlərin mənsəbində yer alan informasiyada Azərbaycan və ümumilikdə Şərqi romantizmində parlaq səhifələrin yaradıcısı Hüseyn Cavidin dramaturgiya və poeziyası barədə məlumat verilərək qeyd olunur: "'Çıqarmalar' ("Əsərlər") adlı kitabda şair-dramaturqun "Xəyyam", "Topal Teymur", "Şeyx Sonan", "İblis" dramaları, həmçinin "Çiçək sevgisi", "Görmədim", "Nəcmi-geysudar", "Pənbə çarşab", "Get", "Qaçqın" və başqa şeirləri yer alıb".

Qırğız Respublikasının yazılı və elektron informasiya vasitələrində yerləşdirilən yazıda filosof şair-dramaturqun Qırğız dilində təqdimatında görkəmli şair-dramaturq, Əməkdar incəsənət xadimi Hidayətin xidmətləri qeyd olunur və bu addımın strateji məqsədləri vurğulanır: "Topluya Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi Hidayət "Şərqi Şekspiri" adlı ön söz yazıb. "Ön Söz"də Hüseyn Cavid yaradıcılığının Qırğız dilində təqdimatının iki qardaş ölkə xalqları arasındakı mövcud modəni əlaqələrin daha da genişlənməsi üçün xidmət edəcəyi şübhəsizdir".

"Ön Söz"də Cavidin bir çox dünya xalqlarının dillərinə tərcümə olunduğunu qeyd edən Hidayət qardaş Qırğız xalqına, onun tarixi mənəvi qaynaqlarına hörmət və ehtiramını ifadə edir: "Çox şadam ki, bu gün onlar böyük "Manas"-ın, eləcə də Qırğız xalqının şanlı oğlu Çingiz Aytmatovun dilində nəşr olunub.

Hüseyn Cavid Azərbaycan və Şərqi poeziyasının şöhrətini daha da artıran, ona türkçülük ideyalarını gətirən görkəmli şəxsiyyətdir. Məhz o, milli ədəbiyyatımızda romantizmin banisi, poetik dram və faciə janrının yaradıcısı olub.

Qüdrətli söz sənətkarının mənəvi zənginliyi ilə seçilən əsərləri bir çox nəsil-

rin estetik zövqünü formalaşdırıb. Onun fəlsəfi lirikasında Tanrıya məhəbbət və gözəllik, xeyirlə şəh, işıq və qaranlıq qüvvələrin mübarizəsi, rəğbət, humanizm və xeyriyyəçilik kimi problemlərə və bu kimi mühüm, əbədi mövzulara toxunulur.

Sağlığında şöhrət qazanan unikal şairin Şərqi Şekspiri adlandırılması təsadüfi deyildi. Onun bütün əsərlərinə hopdurulan dərin fəlsəfi monar hansı dildə tərcümə olunmasından asılı olmayaraq oxucunu biganə qoymur və buna görədir ki, Cavid yaradıcılığı bu gün də öz aktuallığını saxlayır.

Hüseyn Cavid çox parlaq, lakin faciəli həyat yaşadı. O, Azərbaycan ədəbiyyatı və dramaturgiyasında yeni səhifə açdı, milli teatrın inkişafına güclü təsir göstərdi. Hüseyn Cavid özündən sonra zəngin bədii irs qoyub və onun istedadının qiymətli bəhrələri əsl milli sənətə çevrilib".

"Ön Söz"də ancaq Azərbaycan deyil, türk xalqları ədəbiyyatının təkrarsız nümayəndəsi üçün Qırğızdilli oxucuların şəxsində yeni auditoriya yaranan insanlar ehtiramla qeyd edilir: "Şair Kojogeldi Kulteginin, eləcə də filoloq-türkololoq Kalmat Kulamşayevin mahir tərcüməsi və böyük əməyi sayəsində Qırğız oxucuları Azərbaycanın on yaxşı və dünya şöhrətli şairlərindən birinin yaradıcılığına qədəm basacaq, onunla yaxından tanış ola biləcək, zəngin daxili aləmi və dərin fəlsəfi düşüncələrinə daha yaxından bələd olacaqlar".

Kitab "Turar" mətbəəsində yüksək keyfiyyətli rəngli illüstrasiyalar və nəfis poliqrafik sənətlərlə çap olunub.